

Handläggare
Adrian Forssander
Telefon: 08-50800959

Till
Förskolenämnden
2025-04-22

Betänkandet Tid för undervisningsuppdraget – åtgärder för god undervisning och läraryrkenas attraktivitet (SOU 2025:26)

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/390

Förvaltningens förslag till beslut

1. Förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat betänkandet *Tid för undervisningsuppdraget – åtgärder för god undervisning och läraryrkenas attraktivitet* till förskolenämnden för yttrande.

Utredningen om minskad administration och om reglering av förskollärares och lärares tid (U 2023:01) har haft i uppdrag att lämna förslag som kan minska förskollärare och lärares administrativa uppgifter och andra uppgifter, i syfte att frigöra tid för undervisningsuppdraget. Utredningen lämnar förslag och gör bedömningar om minskade krav på den undervisningsnära dokumentationen, om lättnader i regelverket som styr arbetet mot kränkande behandling samt om ramar för förskollärares och lärares tid för undervisningsuppdraget. Utredningen föreslår 1 juli 2027 för ikraftträdande av förändringar i diskrimineringslag, skollag och läroplan.

Förskoleförvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till utredningens förslag och välkomnar att förskollärare i förskolan till stora delar är inkluderade i betänkandet. Förvaltningen uppfattar dock att förslagen i större utsträckning kan komma att minska de administrativa uppgifterna för förskollärare och lärare i skolan, än för förskollärare i förskolan.

Förvaltningen instämmer i utredningens bedömning att det i förskolan inte finns behov av reglering av undervisningstiden såsom i de obligatoriska skolformerna, men att det finns ett behov av att

reglera tiden för uppföljning och planering av undervisningen. Förskoleförvaltningen instämmer inte i utredningens slutsats att förslagen inte kommer generera merkostnader för huvudmännen för förskolan, utan ser att flera förslag kan bli kostnadsdrivande.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har ombett förskolenämnden att lämna yttrande över betänkandet *Tid för undervisningsuppdraget – åtgärder för god undervisning och läraryrkenas attraktivitet* senast 2025-04-29.

Ärendet

Utredningen om minskad administration och om reglering av förskollärares och lärares tid (U 2023:01) har haft i uppdrag att lämna förslag som kan minska förskollärare och lärares administrativa uppgifter och andra uppgifter, i syfte att frigöra tid för undervisningsuppdraget. Vidare skulle utredningen analysera och föreslå hur undervisningstiden för lärare i skolan och förskollärare och lärare i förskoleklassen kan regleras. Utredningen skulle även överväga och vid behov föreslå motsvarande reglering för förskollärare i förskolan och lärare i fritidshemmet. I uppdraget ingick även att analysera och föreslå hur tid för planering och uppföljning av undervisningen kan regleras så att förskollärare och lärare ges bättre förutsättningar att koncentrera sig på undervisningen.

Utredningen menar att undervisningsuppdraget måste få ta tid i anspråk. Samtidigt har förskollärare och lärare en utmanade arbetssituation, bland annat kännetecknad av hög arbetsbelastning. Det finns också en komplexitet i styrningen inom skolväsendet, vilket kan bidra till både fler arbetsuppgifter och ökad administration. Utredningen menar att förslagen ska bidra till förskollärare och lärare kan fokusera på undervisningsuppdraget.

Förskoleförvaltningen redovisar nedan de delar i utredningen som berör förskollärare i förskolan och förskolans verksamhet.

Förslag och bedömningar om minskade krav på den undervisningsnära dokumentationen

Utredningen föreslår att

- ändra bestämmelser i skollagen och läroplaner om att *fortlöpande informera* och att *fortlöpande föra samtal* om barnets och elevens utveckling och kunskapsutveckling så att ordet *fortlöpande* tas bort. Elever och vårdnadshavare ska i stället informeras om barnets eller elevens utveckling *vid tillfällen som bestäms av förskolan, fritidshemmet eller skolan*.

- utreda användningen av digitala system och verktyg för information och dokumentation i skolväsendet i särskild ordning.

Utredningen bedömer att

- Skolverket bör ges i uppdrag att ta fram riktlinjer för ändamålsenlig undervisningsnära dokumentation.
- skolmyndigheterna bör aktivt verka för att arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet inte skapar onödig dokumentation eller dubbel- och överdokumentation för verksamhetsnära personal, som förskollärare och lärare.

Förslag och bedömningar om lättnader i regelverket som styr arbetet mot kränkande behandling

Utredningen föreslår att

- flytta personalens ansvar för att aktivt motverka kränkande behandling inom utbildningen från 1 kap. skollagen till 6 kap. skollagen, där åtgärder mot kränkande behandling regleras. Av den nya bestämmelsen framgår att ansvaret innefattar att *uppmärksamma* och *agera* för att hantera alla former av kränkande behandling.
- ändra personalens anmälningsskyldighet vid fall av kränkande behandling till en *informationsskyldighet*. Personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig utsatt för *allvarlig eller upprepad* kränkande behandling ska informera rektorn om detta. Personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig utsatt för kränkande behandling av någon i personalen ska också informera rektorn om detta.
- rektorns och huvudmannens anmälningsskyldighet kvarstår men begränsas till samma uppgifter som ingår i informationsskyldigheten. Personalens och rektorns skyldighet att anmäla trakasserier och sexuella trakasserier flyttas från skollagen till diskrimineringslagen, men ändras inte i sak.
- ändra dagens krav på att anmäla, utreda och åtgärda fall av kränkande behandling som har *samband med verksamheten* så att kravet i stället är att det finns en skyldighet att informera, anmäla, utreda och åtgärda fall av kränkande behandling om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling *i verksamheten*.

Utredningen bedömer att

- reglerna om åtgärder mot kränkande behandling bör ses över i sin helhet och samordnas med reglerna som styr arbetet med trygghet och studiero.

- regelverken som styr arbetet mot kränkande behandling och arbetet mot diskriminering behöver samordnas.
- både Barn- och elevombudets roll och möjligheten för barn och elever att få skadestånd behöver utredas vidare.

Förslag och bedömningar om ramar för förskollärares och lärares tid

Utredningen förslår att

- definiera lärares och förskollärares hela undervisningsuppdrag i skollagen. Utöver undervisning ingår planering och uppföljning av undervisningen i uppdraget. Regeringen ges bemyndigande att meddela föreskrifter om omfattningen av undervisningsuppdragets delar.
- vid bedömningen av hur mycket tid som ska planeras för undervisningsuppdraget ska hänsyn tas till ett antal faktorer. I förskolan är dessa faktorer barngruppens storlek, antal förskollärare, antal barn i behov av stöd och andra omständigheter av betydelse för barn och förskollärare.
- för förskollärare i förskolan ska det avsättas minst 5 timmar per vecka för planering och uppföljning av undervisningen. Då undervisningsuppdraget har en annan innebörd i förskolan i jämförelse med skolan så har utredningen valt att inte reglera undervisningstiden för förskollärare i förskolan.
- det i samtliga läroplaner ska stå att *rektorn ansvarar* för att förskollärare och lärare ges förutsättningar att planera, genomföra och följa upp sin undervisning.
- Skolverket ska få i uppdrag att ta fram stödmaterial till huvudmän och rektorer i arbetet med att planera omfattningen av och fördelningen av tid inom undervisningsuppdraget. Stöd och inspiration ska också ges för organisation av viktiga administrativa, praktiska och elevsociala kringfunktioner som kan hantera arbetsuppgifter som ligger utanför undervisningsuppdraget.

Utredningen bedömer att

- huvudmännen behöver skapa förutsättningar för rektorer att utifrån behov skapa en infrastruktur på förskolor och skolor med *kringfunktioner för administrativt, praktiskt och elevsocialt arbete*.
- Huvudmannens ansvar bör förtydligas i skollagen gällande att *ge rektorn förutsättningar* att dels leda och samordna det pedagogiska arbetet, dels fördela resurser och ansvarsområden med särskilt fokus på undervisningsuppdraget.

Utredningen föreslår även att förslagen ska följas upp och utvärderas och föreslår att ändringarna i diskrimineringslagen, skollagen och läroplaner träder i kraft 1 juli 2027.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande utveckling. Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 14 april och funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 16 april 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förskoleförvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till utredningens förslag och välkomnar att förskollärare i förskolan är inkluderade till stora delar. Förvaltningen bedömer att förslagen kan komma att minska de administrativa uppgifterna och frigöra tid för undervisningen för förskollärare och lärare i de obligatoriska skolformerna och framåt. Detta gäller både de regellättnader som föreslås för den undervisningsnära dokumentationen och de regellättnader som föreslås i arbetet med kränkande behandling. Förvaltningen bedömer dock att de föreslagna förändringarna kommer påverka förskollärare i förskolan i begränsad omfattning.

Förvaltningen instämmer i utredningens bedömning att det i förskolan inte finns behov av reglering av undervisningstiden såsom i de obligatoriska skolformerna, men att det finns ett behov av att reglera tiden för uppföljning och planering av undervisningen.

I övrigt avgränsar förskoleförvaltningen yttrandet till frågor som berör förskollärare i förskolan och verksamheten i förskolan.

Yttrande till kapitel 6.3 Förslag om att informera om utveckling

Förskoleförvaltningen instämmer i följande förslag, men bedömer att de kommer påverka förskollärare i förskolan i begränsad omfattning

- 6.3.1 Förslag om att informera vid tillfällen som bestäms av förskolan, fritidshemmet eller skolan.
- 6.3.3 Förslag om samtal om barnets utveckling i förskolan.

I övrigt under rubrik 6.3 är förskoleförvaltningen positiv till att ge Skolverket i uppdrag att ta fram riktlinjer för en ändamålsenlig dokumentation (förslag 6.3.4). Förvaltningen vill betona vikten av att ett sådant stödmaterial tar hänsyn till de olika skolformernas förutsättningar och behov. Förskoleförvaltningen menar att ett gemensamt stödmaterial för alla skolformer riskerar bli alltför

generellt och riskerar att bli icke relevant för förskollärare i förskolan

Yttrande till kapitel 6.7 Förslag om att användningen av digitala system och verktyg i skolväsendet ska utredas

Förskoleförvaltningen ställer sig bakom utredningens förslag. Förvaltningen vill tillägga att en sådan utredning även bör inkludera huvudmannens förmåga att digitalisera verksamheterna på ett sådant sätt att den blir gynnsam för förskollärares och lärares yrkesutövning. En sådan utredning skulle även kunna utreda behov av och eventuellt föreslå nationella riktlinjer (standard) för hantering av personer med skyddade uppgifter inom digitala system.

Yttrande till kapitel 6.8 Bedömning om systematiskt kvalitetsarbete

Förskoleförvaltningen instämmer i utredningens bedömning att det krävs prioriteringar från alla nivåer i skolväsendet för att undvika att dokumentationskraven blir för högt ställda. Förvaltningen instämmer även i att förväntningarna på förskollärare när det gäller det systematiska kvalitetsarbetet ska vara rimliga. Förskoleförvaltningen delar den bild som framkommer i utredningen av att dokumentation, utveckling och uppföljning av undervisningen ingår som en naturlig del av det systematiska kvalitetsarbetet för många förskollärare.

Yttrande till kapitel 7.4 om att minska krav på dokumentation och tydliggöra personalens ansvar att agera

Förskoleförvaltningen instämmer i följande förslag och bedömningar

- 7.4.3 Kravet på *samband* med verksamheten ändras till *i* verksamheten.
- 7.5.2 Möjligheten att samordna det regelverk som styr arbetet mot kränkande behandling och det som styr arbetet mot diskriminering behöver utredas vidare.
- 7.5.3 Möjligheten för barn och elever att få skadestånd och barn- och elevombudets roll bör följas upp och utredas vidare.

Förskoleförvaltningen bedömer att utredningens förslag under kapitel 7.4 kommer innebära administrativa lättnader för förskollärare i förskolan till begränsad omfattning. I övrigt vill förvaltningen lämna nedan synpunkter.

Förskoleförvaltningen har i sak inga synpunkter på förslaget att tydliggöra personalens ansvar för att uppmärksamma och hantera kränkande behandling, utan instämmer i utredningens bild av var

fokus för arbetet bör ligga (förslag 7.4.1). Förvaltningen känner dock inte igen bilden av att arbetet kopplat till kränkande behandling är en stor del av förskollärares arbete och att det tar en stor tid från undervisningsuppdraget. Förvaltningen ställer sig därför frågande till i vilken grad regellättnaderna kommer frigöra tid för undervisningsuppdraget i förskolan.

Utredningen föreslår även att anmälningsskyldigheten för personalen ändras till informationsskyldighet (förslag 7.4.2). Enligt förslaget ska personalen vara skyldig att informera om allvarliga eller upprepade kränkningar, vilket innebär att personalen behöver göra en bedömning av hur allvarlig händelsen var eller om händelsen har skett upprepade gånger. Förskoleförvaltningen menar att det är positivt att stärka personalens möjlighet att göra professionella bedömningar, samtidigt som dessa bedömningar kräver erfarenhet och kompetens. Detta innebär att rektor behöver säkerställa att all personal, oavsett erfarenhet och utbildningsbakgrund, har den kompetens som krävs för att göra dessa bedömningar.

Utredningen bedömer att reglerna om åtgärder mot kränkande behandling behöver ses över i sin helhet och samordnas med regler som styr arbetet med trygghet och studiero (bedömning 7.5.1). Förskoleförvaltningen vill här belysa att förskolan inte omfattas av det femte kapitlet, trygghet och studiero, i skollagen. Vid en eventuell översyn och samordning av reglerna bör detta beaktas. Förvaltningen menar att det kan finnas ett behov av att utreda närmare vilka eventuella konsekvenser en sådan ändring kan få för förskolan.

Yttrande till kapitel 8.2 Förskollärares och lärares tid för undervisningsuppdraget ska regleras

Förskoleförvaltningen instämmer i följande förslag

- 8.2.1 Förslag om att lärares och förskollärares undervisningsuppdrag regleras

I övrigt är förskoleförvaltningen positiv till att det för heltidstjänstgörande förskollärare ska avsättas minst fem timmars tid för planering och uppföljning av undervisningen (förslag 8.2.8). Förvaltningen ser positivt på att tiden även ska innefatta reflektionstid tillsammans med andra. Samtidigt ser förskoleförvaltningen en risk att den avsatta tiden kan komma att fyllas med andra undervisningsnära arbetsuppgifter, så som genomförande av utvecklingssamtal och handledning av VFU-studenter. Förvaltningen bedömer att vid ansträngda personalsituationer kommer tid för planering och uppföljning inte

kunna prioriteras, i synnerhet om förslaget inte innebär ökade resurser för förskolan.

Yttrande till kapitel 8.3 Förslag om att förtydliga rektorns ansvar för förskollärares och lärares undervisningsuppdrag

Förskoleförvaltningen är positiva till förslaget men vill betona att förskolor kan ha olika förutsättningar. För rektorer för mindre förskolor kan det innebära utmaningar att uppfylla kraven utan ökade kostnader för verksamheten.

Yttrande till kapitel 8.4 Bedömning om att undervisningsuppdraget förutsätter andra viktiga roller och kringfunktioner

Förskoleförvaltningen instämmer i bilden av att förskollärare genomför en rad arbetsuppgifter som ligger utanför undervisningsuppdraget. Förvaltningen menar dock att utredningen inte i tillräcklig grad synliggör i vilken utsträckning detta påverkar förskollärares möjlighet att avsätta tid för undervisningsuppdraget. Förskoleförvaltningens erfarenhet är att arbetsuppgifter utanför undervisningsuppdraget kan ta stor del av en förskollärares tid, samtidigt som de är väsentliga för verksamheten. Förvaltningen instämmer i att andra personalkategorier kan göra dessa typer av arbetsuppgifter, men menar att detta sannolikt skulle generera ökade kostnader för huvudmännen.

Yttrande till kapitel 8.5 Huvudmän och rektorer ska ges stöd i att skapa förutsättningar för undervisningsuppdraget

Förskoleförvaltningen välkomnar förslaget, men vill betona att stödmaterial som riktas till förskolan behöver utgå från skolformens specifika förutsättningar och behov.

Yttrande till kapitel 8.6 Bedömning om att förtydliga huvudmannens ansvar för att skapa förutsättningar för rektorn

Förvaltningen välkomnar att frågan utreds vidare.

Yttrande till kapitel 9 Uppföljning och utvärdering av utredningens förslag

Förskoleförvaltningen ställer sig positiv till förslaget att följa upp de föreslagna regleringarna.

Yttrande till kapitel 10 Ikraftträdande

Förskoleförvaltningen instämmer i tiden för ikraftträdande, men ser en trend att läroplanen revideras med tätare intervall. Vid varje revidering behöver huvudmän, rektorer, förskollärare och arbetslag lägga tid på implementering av det förändrade uppdraget. Detta tar tid från undervisningsuppdraget och annan kompetensutveckling.

**Yttrade till kapitel 11.10 Ekonomiska konsekvenser av
utredningens förslag**

Förskoleförvaltningen instämmer inte i utredningens bedömning att förslagen inte kommer generera merkostnader för huvudmännen för förskolan. Ska förskollärare vara mindre tid i barngrupp eller att andra yrkeskategorier ska göra arbetsuppgifter som förskollärare idag utför behöver arbetslaget kompletteras med annan personal. Förvaltningen har inte haft möjlighet att uppskatta de ekonomiska konsekvenserna men menar att flera av förslagen kan bli kostnadsdrivande.

Sammantaget är förskoleförvaltningen i huvudsak positiv till utredningens förslag och välkomnar att förskolan har inkluderats i utredningen. Förvaltningen ser dock att förslagen kommer påverka förskollärare i förskolan i begränsad omfattning och att förslagen kommer innebära ökade kostnader för huvudmännen. Avslutningsvis vill förvaltningen lyfta att pågående och framtida utredningar bör beakta de förslag och bedömningar som skrivits fram i detta betänkande.

Gunilla Davidsson
Förvaltningsdirektör
Förskoleförvaltningen

Katarina Odén Ryhede
Avdelningschef
Förskoleförvaltningen

Bilagor

1. Betänkandet Tid för undervisningsuppdraget – åtgärder för god undervisning och läraryrkenas attraktivitet

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, Förvaltningsdirektör	2025-04-07
Katarina Odén Ryhede, Avdelningschef	2025-04-07